

PITANJA POETIKE REGIONALNIH I MALIH KNJIZHEVNIH TRADICIJA U SLAVIJI, S OSVRTOM NA SVETSKI KNJIZHEVNI KONTEKST

Rezime

Saopshtenje predstavlja rezime autorove knjige Velichina malih, poetika regionalnih i malih knjizhevnh tradicija, Novi Sad 2008, kao sazhetak autorovog knjizhevno i nauchnog iskustva.

Prirodu knjizhevnosti chine >razudjivanje sveta u jeziku kao govor ljudske dushe iz sredishta egzistencije, kao da upravo sada, izgovaranjem nastaje svet>imaginacija>ochuvanje ili oneobichavanje okamenjenih predstava o choveku i svetu>istovremenost dogadjanja raznorodnih stvari, zbog chega nastaju montazha i groteska, kao istovremeno ispoljavanje vishih i nizhich slojeva u choveku i svetu>transcendencija>refleksija i univerzalni iskazi ne stizhu do filozofskog sistema>ni filozofija ni pev ptica, knjizhevnost je carstvo metafizichkih kvaliteta> u knjizhevnosti nishta se ne zaboravlja, trenutak se shiri na vechnost>odbrana prostora chistote> zbog psihichke i egzistencijalne chezhnje za rastvaranjem i utapanjem bicha u prirodu ili univerzum, smrti nema, postoje samo seobe>knjizhevnost ne menja prirodu zhivotnih chunjenica, samo je prikazuje, istovremeno, i slozhenijom i prozirnijom nego shto se prosechnom chitaocu chinilo> vechnost se ogleda u trenutku, a univerzum u detalju. Sva ova kreativna nachela vazhe sa pisce i tkzv. velikih i tkzv. malih knjizhevnosti. Nachela se ogledaju na delima apostola regionalnih knjizhevnosti - F. Mistrala, R. Tagore, M. Krlezhe, L. Hjuza, H. Kosteljnika, I. B. Singera, G.G. Markesa, L. S. Sengora, V. Sojinke, G. Ajgija, K.Lorenca i R. Djuricha. Svi pisci savladjuju iste kreativne probleme, zavisno od individualnog talenta, bez obzira na dozvanu knjizhevnu tradiciju. Razlika je samo u emisionoj mochi pisaca mnogobrojnih i malobrojnih etnichkih zajednica.